

Veřejná soutěž na třebíčskou MHD byla v rozporu se zákonem, potvrdil soud

Uběhly už téměř tři roky od okamžiku, kdy byla vypsána soutěž na provozovatele městské hromadné dopravy v Třebíči, do které se přihlásil jediný zájemce – stávající dopravce ICOM transport. Důvodů bylo více, ovšem ten nejdůležitější nyní potvrdil soud. Radní v čele s tehdejší místostarostou a současným starostou Pavlem Pacalem totiž schválili do zadávací dokumentace diskriminační podmínky, které výrazně zvýhodnily stávajícího dopravce. Výsledkem je extrémně předražená veřejná zakázka, jež připravila občany Třebíče o 160 milionů korun. Tím to ale neskončilo. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže navíc městu uložil pokutu 1,5 milionů korun za znevýhodňující požadavky. Co k tomu vedlo?

Příliš krátká doba na přípravu provozu

Roku 2015 vedení města přistoupilo k přípravě nové soutěže na provozovatele MHD, jež měla platit od ledna 2017. Bývá obvyklé, že takto významné veřejné zakázky v řádech stovek milionů korun jsou vyhlášeny cca s dvouletým předstihem. A už zde se projevily nestandardní okolnosti. V Třebíči se tak stalo až v dubnu 2016, tedy pouhých 8 měsíců před zahájením provozu. Po dopravcích se dokonce chtělo, aby veškeré náležitosti připravily za pouhé tři měsíce, což zahrnovalo zajištění více než 20 autobusů, 40 řidičů a spousty technických a technologických záležitostí.

Podezřelé podmínky v zadávací dokumentaci nahrávající firmě ICOM transport

Co se však posléze ukázalo jako zcela nepřijatelné, byly některé podmínky v zadávací dokumentaci, které nahrávaly stávajícímu provozovateli. Špičkou ledovce byl požadavek na zajištění krytého stání pro autobusy. Proč? V Třebíči touto možností disponoval pouze stávající dopravce a těžko lze očekávat, že za pouhé tři měsíce by byl jiný dopravce schopen zajistit krytá stání pro více než 20 autobusů. A přesně to byl jeden z důvodů, jak výběrové řízení

na provozovatele MHD v roce 2016 dopadlo. Přihlásil se jediný zájemce – společnost ICOM transport – který již krytým stáním disponoval.

Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

Zadavatel – město Třebíč, se sídlem Karlovo nám. 104/55, Vnitřní Město, 674 01 Třebíč 1 – **se dopustil**

správního deliktu podle § 120 odst. 1 písm. a) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů tím, že nedodržel zásadu zákazu diskriminace stanovenou v § 6 odst. 1 citovaného zákona, když obchodní podmínku v článku 5.8 závazného návrhu Smlouvy o poskytování veřejných služeb v přepravě cestujících veřejnou linkovou autobusovou dopravou k zajištění dopravní obslužnosti města Třebíč a vybraných okolních obcí, který je součástí dokumentace pořízené v souvislosti s veřejnou zakázkou, stanovil takto:

„Dopravce se zavazuje po celou dobu trvání Smlouvy zajistit kryté parkovací stání pro Používaná vozidla.“

, tedy tak, aby se vybraný uchazeč zavázal po celou dobu trvání smlouvy na veřejnou zakázku, tj. od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2024, zajistit kryté parkovací stání pro používaná vozidla, ačkoliv tím významně omezil okruh možných dodavatelů, kteří jsou jinak způsobilí k plnění zakázky, což vedlo ve výše uvedeném zadávacím řízení k podání jediné nabídky od stávajícího poskytovatele služby, přičemž tento postup mohl podstatně ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky, a zadavatel s vybraným uchazečem – společností TRADO-MAD, s.r.o., IČO: 25320807, se sídlem Komenského náměstí 137/9, Vnitřní Město, 674 01 Třebíč, dne 27. 10. 2016 uzavřel smlouvu na veřejnou zakázku.

Vysoká pokuta od antimonopolního úřadu za diskriminaci ostatních účastníků

Dalším nepříjemným zjištěním byl fakt, že nabídka byla výrazně vyšší, než se očekávalo. Co bylo ale horší, radní bez jediné pochybnosti provoz dopravci svěřili za cenu 465 milionů korun. Skandální chování představitelů města Třebíče zaregistroval též Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Ten byl připraven uzavření kontraktu mezi dopravcem a městem zablokovat, ovšem trebičští radní byli rychlejší. Následně proběhlo tímto úřadem šetření zadávacích podmínek, které byly vyhodnoceny jako diskriminační a zvýhodňující stávajícího provozovatele a jediného zájemce o novou smlouvu – firmu ICOM transport. Za tyto skutečnosti byla město uložena pokuta 1,5 milionů korun, proti které podalo stížnost k soudu.

František Pléha, jednatel firmy TREDOS:

“Icom dříve parkoval venku a nikomu to nevadilo. Až když teď mají krytá stání, objevilo se to v zadávacích podmínkách.”

Znevýhodňující podmínky potvrzeny soudem

Ačkoliv představitelé města v čele se starostou a tehdejším místostarostou Pavlem Pacalem stále tvrdí, že byla podmínka na krytá stání pro autobusy v pořádku, realita je jiná. Před pár dny soud potvrdil postup ÚOHS a vysoká pokuta platí. A je zcela nepodstatné, že finanční odpovědnost ponese firma, která podmínky formálně připravila. Byli to totiž radní, kteří diskriminační podmínky vymysleli a schválili. Kdyby jich nebylo, mohlo se do výběrového řízení přihlásit více společností, které zájem potvrdily, a výsledná nabídka mohla být minimálně srovnatelná s ostatními provozy po celé republice, ne-li výhodnější.

Vyjádření radních města:

„S tímto stanoviskem město Třebíč nesouhlasí. Cílem tohoto požadavku bylo zajistit, aby autobusy nevyjížděly v zimních měsících na trasu zamrzlé či zasněžené a byl tak dodržen důležitý komfort, na který jsou cestující v Třebíči zvyklí.”

Soudkyně Veronika Baroňová:

“Stanovenou podmínkou došlo k omezení možných dodavatelů, kteří by jinak byli způsobilí k plnění zakázky. Volba řešení, jakým zabrání námraze a zasněžení autobusů, je na dodavateli.”

I předchozí smlouva s dopravcem byla nevýhodná

Již předchozí kontrakt mezi městem a společností ICOM transport byl pro Třebíč velmi nevýhodný. Existovaly úvahy, že by ze strany města došlo k vypovězení smlouvy a vyhlášení

nového výběrového řízení. Na poslední chvíli však k rozhodnutí nedošlo. Nedlouho poté následovaly komunální volby v roce 2010, které dostaly současného starostu Pavla Pacala do funkce 1. místostarosty odpovědného za oblast městské hromadné dopravy.

V roce 2011 byla Pavlem Pacalem iniciována a podepsána tzv. [gentlemanská dohoda](#) s dopravcem ICOM transport, která měla na oko snížit platby města za provoz MHD. Ve skutečnosti ale šlo pouze o pevné stanovení ceny dopravního výkonu namísto pravidelného vyúčtování prokazatelné ztráty. Nejlepším a jediným transparentním řešením tak mělo být vypovězení stávající smlouvy a příprava nové. K tomu ovšem nedošlo.

Vyvodí politici osobní odpovědnost?

Třebíč má nyní zdaleka nejdražší městskou hromadnou dopravu v celé republice. Za 8 let konání smlouvy jsme my všichni rozhodnutím tehdejších radních, z nichž většina sedí ve vedení města dosud, přišli o téměř 160 milionů korun, které mohly být využity na rozvoj města. Vyvodí aktéři této smutné kauzy po rozhodnutí soudu za své činy odpovědnost?

Aleš Novák